Ympäristöministeriö
Muistio
Neuvotteleva virkamies Penina Blankett

E 36/2017 vp
MmV 31.5.2017

E 36/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus asetukseksi Itämeren lohikannan ja kyseistä kantaa hyödyntävien kalastuksien monivuotisesta suunnitelmasta

Yleisesti voidaan todeta, että ympäristöministeriö pitää tärkeänä asian etenemistä,kansallinen valmistelun laajuutta ja eri tahot on sitoutettu valmisteluun mukaan. Tärkeää on myös ollut yhteistyö Viron ja Ruotsin kanssa, kun komission ehdotusta on kehitelty. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että virkistyskalastukseen liittyviä asioita tarkastellaan mm. BALTFISH:ssä.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että siimakalastuksen rajoittamismahdollisuus sisällytetään suunnitelmaan vaikka siimakalastusta ei nyt pystytä rajoittamaan puuttellisten tietojen perustella. Yhdeksi ongelmaksi tietojen käyttöön on esitetty resurssien puutetta. Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että resurssiongelmaan puututaan ja tavoitteena tulisi olla riittävien resurssien varmistaminen, jotta tietoja olisi mm. ICES:in käytettävissä ja kansallisesti ICESin tietoje voidaan käyttää pätöksenteon tukena. Tavoitteena tulisi olla siimakalastuksen rajoittaminen tulevaisuudessa, jotta voitaisiin paremmin suojella heikkoja lohikantojen ja nuoria alamittaisia lohia.

Ympäristöministeriö pitää valitettavana, että keskustelua suhteellisesta vakaudesta ei voida tässä vaiheessa avata, vaikka valtaosa Itämerin lohista kutee Suomen ja Ruotsin joissa. Ministeriö tukee esitystä, että säätelyalueita ei tule yhdistää.

Ympäristöministeriö ei vastusta Viron esitystä siirtää kalastusmahdollisuuksia säätelyalueiden välillä, mutta pitää tärkeänä sitä, että tällainen siirto ei saa heikentää Suomenlahden lohikantojen tilaa.

Ministeriö pitää suositeltavana, että kaupallisen kalastuksen lisäksi tietoa kertättäisiin myös virkistyskalastuksesta, kuten Suomen kansallisessa lohi- ja meritaimenstrategiassa on esitetty.

Suunnitelman soveltuvuus alueen osalta ympäristöministeriö kannattaa esitystä, jonka mukaan suunnitelmaa sovellettaisiin vain merialueella. Samoin ministeriö kannattaa villien lohijokien potentiaalisen vaelluspoikasten tuotantotavoitteiden ensimmäiseksi tasoksi 50 % arvioidusta maksimaallisesta vaelluspoikastuotannon tasosta. Kestävän enimmäistuoton tasoksi tulisi asettaa 80 % jokien potentiaalisesta maksimaallisesta vaelluspoikastuotannosta, joka yhteneväinen Suomen tavoitteiden kanssa.

Suomenlahden lohen osalta on tärkeää, että lohen TAC:n taso määritellään siten, että mm. sen kautta Suomenalahden lohikannata pääsisivät vahvistumaan.

Ympäristöministeriö pitää tärkeänä, että lohen niin kuin muiden lajien osalta tavoittena olisi luonnon mukainen lisääntyminen. Koska käytäntö on vielä sellainen, että maat istuttavat yksivuotiaita tai vanhempia lohia, ministeriö kannattaa esitystä jonka mukaan eväleikkaus tulisi pakolliseksi, esitetyn mukaisesti.